

1. Aşağıdakı cümlədə mənsubiyyət şəkilçili neçə isim var?
"Anasının mülayim siması ciddi və qayğıkeş bir vəziyyət alır, arvadı Fəridənin üzünə xəff bir sarılıq qonar, qara bəbəkləri bir andışa və vahimə ilə tez-tez hərəkət edərdi".
A) 2 B) 4 C) 1 D) 5 E) 3
2. Bayatının qrammatik təhlili ilə bağlı fikirlərdən biri yanlışdır?
Əzizim sənə dağlar,
Xalların sənə bağlar,
Gözlərdə qaydadır,
Üz pörtür, sənə bağlar.
A) 3-4-cü misra tabeli mürəkkəb cümlədir.
B) 3-cü misra baş cümlədir.
C) 4-cü misra baş cümlədən asılı mübtədə budaq cümləsidir.
D) Budaq cümlə baş cümləyə intonasıya ilə bağlanmış.
E) Budaq cümlə həmcins xəbərlidir.
3. Uyğunsuzluğu göstərin.
A) "Qızım, atan sizə bir toy edəcək ki, tarifi tamam Qarabağda söylənəcək", - deyə Şəhrəbanu xanım dilləndi. (Vasitəsiz nitq təyin budaq cümləsidir, sxemi belədir: "V", -m.)
B) "Mən çox xoşbəxtəm ki, sənin kimi qardaşım var", -deyə Bahar ürəyində Mərdanla danışırdı. (Vasitəsiz nitq səbəb budaq cümləsidir, sxemi belədir: "V", -m.)
C) Əli Nəzmi yazırdı: "Zərbəni kim ki yeyibdir, unudubdur özünü" (Vasitəsiz nitq mübtədə budaq cümləsidir, cümlənin sxemi belədir: M:"V".)
D) Ana deyinə-deyinə: "Uşaqlıqda necə idisə, indi də elədir", - dedi. (Vasitəsiz nitq, tərz-i-hərəkət budaq cümləsidir, sxemi belədir: M:"V", -m.)
E) Direktor əsəbi halda: "Kim dərsə gecikibsə, içəri buraxmayın!" - dedi. (Vasitəsiz nitq tamamlıq budaq cümləsidir, sxemi belədir: M:"V!" -m.)
4. "Dil nə qədər açıq, sadə olsa, fikir bir o qədər gözəl və məqbul olar." (F.Küçərli) Verilmiş tabeli mürəkkəb cümlə ilə bağlı fikirlərdən biri səhvdir:
A) Budaq cümlə baş cümləyə bağlayıcı sözlə bağlanmışdır.
B) Baş cümlə nəqlikdir.
C) Budaq cümlənin xəbəri felin şərt, baş cümlənin xəbəri felin xəbər şəklindədir.
D) Qarşılaşdırma budaq cümləsidir.
E) Budaq cümlə əvvəl, baş cümlə sonra işlənmişdir.
5. Hansı sözün tələffüzü düzgün, yazılış sahvi verilmişdir?
A) əsgik [əsgik]
B) ümid [ümüt]
C) qaynata [qaynata]
D) pəhlovan [pəhlivan]
E) məsum [mə:sum]
6. "Sənətçilik örnəyi" birləşməsində asılı tərəfin fonetik təhlili ilə bağlı səhvləri tapın.
1. deylisli ilə yazılış fərqlidir.
2. sözdə iki [r] samiti işlənmişdir.
3. sözdə [g] samiti işlənmişdir.
4. sözdə [x] kar samitidir, cingiltili qarşılığı [ğ] –dır.
5. vurğusu dördüncü hecaya düşür.
A) 1,2,5 B) 2,3,4 C) 3,4 D) 1,4,5 E) 2,4
7. Hansı cümlədə feli sifət tərkibinin asılı tərəfi əlavəli işlənilib?
A) Ali məktəbə – BDU-ya daxil olmaq Sevincin ən böyük arzusu idi.
B) Abiturientlər—ali məktəbə daxil olmaq istəyənlər imtahanlara ciddi hazırlaşdılar.
C) Müqəddəs kitabı -- "Quran"ı oxuyan insanlar haqqın yoluna yönəlməmiş kəslərdir.
D) Mən rəfiqəmi kəndə -- nəəməgilə aparmaq istəyirəm.
E) Baharın -- yazın bəri qapınızdan əskik olmasın!
8. Hansılar şəxssiz cümlədir?
1. Qarşı səngərdə tam sakitlik idi.
2. Hər yay gedib ona baş çəkirdim.
3. Mənim ona yazığım gəlirdi.
4. Saxtali bir qış günü idi.
5. Onun da orada olduğunu deyirlər.
A) 2, 4, 5 B) 1, 3, 4 C) 2, 3, 5
D) 1, 3, 5 E) 1, 2, 5
9. Nümunədə ədatın mənəca hansı növü işlənmişdir? (Ancaq haqqa arxalan, haqqa söykə arxanı, Mübarizə sevrəmi dəyişlərdən qorxanı? (Z.Yaqub)
A) dəqiqləşdirici, əmr
B) məhdudlaşdırıcı, sual
C) dəqiqləşdirici, sual
D) məhdudlaşdırıcı, qüvvələndirici
E) sual, əmr
10. Eyniköklü sözlərə aid düzgün fikirləri müəyyən edin.
1. Eyni bir sözdən əmələ gəlir.
2. Həm eyni, həm də müxtəlif nitq hissəsi olur.
3. Yemlik, yemlə, yemiy eyniköklü sözlərdir.
4. Eyniköklü sözlər həm leksik, həm də qrammatik şəkilçilər vasitəsilə düzəlir.
5. Eyniköklü sözlər öz formasına görə də dəyişə bilər, yəni isimlər hallanır, mənsubiyyətə görə dəyişir, fellər zaman və şəxs şəkilçisi qəbul edir.
A) 2,4 B) 3,4,5 C) 3,4 D) 1,3,4 E) 1,2,5
11. "Məsləhət bu oldu ki, xəstəliyin dəqiq diaqnozu qoyulsun" cümləsinin növünü müəyyənənləşdirin.
A) təyin budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə
B) tərz-i-hərəkət budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə
C) xəbər budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə
D) mübtədə budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə
E) tamamlıq budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlə